

Vragen gesteld tijdens de ROW/DPNL voorlichtingsbijeenkomst betreffende de herziening van het WAS op 30 november 2023, geclusterd in thema's.

Algemeen WAS

1

Q: Wordt een nieuwe wet gemaakt of gaat het om de reikwijdte van de WAS2023?

A: Het wordt geen nieuwe wet. Het gaat om aanpassingen van het WAS2023. Inclusief een mogelijk nieuw tekstvoorstel voor de reikwijdtenotitie die bij het WAS2023 hoort.

2

Q: Weet u wat WAS betekent?

A: Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen.

3

Q: Wordt er ook een Europese benchmark gedaan, m.a.w. in hoeverre de Nederlandse regelgeving in lijn is met de regelgeving in andere Europese landen?

A: Nee. Er wordt voor sommige maatregelen wel gekeken naar voorbeelden in andere landen, maar er wordt geen brede Europese benchmark gedaan. Een stelsel moet aansluiten bij de situatie in een land; hoeveelheid en soort toestellen, gedrag en verwachtingen van de gebruiker, verwachtingen van veiligheid en kwaliteit etc.

4

Q: Graag ook NEN-commissies meenemen in het traject.

A: In dit traject wordt uitgegaan van bestaande NEN-normen. De NEN-normen worden niet met het herzieningstraject aangepast. Daarom zullen NEN-normcommissies een beperkte rol hebben in dit traject.

5

Q: Ik wil weten waarom alle nieuwe toestellen per definitie speeltoestellen zijn.

A: De definitie van een speeltoestel in het WAS is: een inrichting bestemd voor vermaak of ontspanning waarbij uitsluitend van zwaartekracht of van fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt. Als een toestel onder deze definitie valt, valt het onder de reikwijdte van het WAS. De reden is dat we in Nederland als uitgangspunt hebben dat we bij deze toestellen preventief veiligheidsregels willen stellen om de risico's bij het redelijkerwijs gebruik te beperken.

6

Q: We zien de bewegingsarmoede in Nederland toenemen. Wordt ook meegewogen in hoeverre de (terechte) aandacht voor veiligheid wel in verhouding blijft tot de aantrekkelijkheid van

speeltoestellen? M.a.w. hoe gaat die proportionaliteit gewogen worden tussen aantrekkelijkheid vs. veiligheid?

A: Het doel van het WAS is om de risico's bij het redelijkerwijs gebruik van attractie- en speeltoestellen te beperken. We onderkennen daarbij het belang om ook rekening te houden met de aantrekkelijkheid van speeltoestellen. Bij alle maatregelen die overwogen worden, wordt daarom ook gelet op proportionaliteit.

7

Q: Springkussens zijn toch wezenlijk anders dan speeltoestellen voor de openbare ruimte, die volgens de Europese normen worden samengesteld. Wordt er een onderscheid gemaakt tussen deze twee werelden?

A: In de veiligheidsnormen wordt een verschil gemaakt tussen springkussens en speeltoestellen voor de openbare ruimte. We zijn aan het bezien of hier ook in onze regelgeving een onderscheid in zou moeten worden gemaakt, in de zin van een onderscheid tussen laag, midden en hoogrisicotoestellen of verwachtingen ten aanzien van toezicht bij het gebruik van een toestel.

8

Q: In hoeverre wordt er ook geanalyseerd of er een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen de regelgeving rondom speeltoestellen enerzijds en trampolines/luchtkussens anderzijds. In de huidige WAS wordt dit onderscheid niet/nauwelijks gemaakt.

A: Zie antwoord hierboven.

9

Q: Krijgt iedereen de antwoorden op alle vragen toegestuurd?

A: Ja, bij deze.

10

Q: Vast vs. los?

A: In de verkenning van laag, midden en hoogrisicotoestellen zal ook gekeken worden naar vaste versus mobiele toestellen.

11

Q: Dus normen zijn niet meer van toepassing? Gelaagdheid zit in de normen.

A: De status van de normen blijven bij de herziening naar verwachting ongewijzigd.

Incidenten

12

Q: Jullie spreken over een toename incidenten: kunnen jullie hier over rapporten?

A: De afgelopen jaren zien we een toename in incidenten en meldingen van onveilige situaties. Hieronder zijn de cijfers van de meldingen van incidenten bij de NVWA weergegeven.

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 t/m juli
Meldingen incidenten	195	231	275	172*	201*	233*	183

*N.B.: In deze jaren was er sprake van een daling in de incidenten in verband met coronamaatregelen.

13

Q: U geeft aan dat er meer incidenten zijn, kunt u daar iets meer over vertellen? Met springkussens, vaste speeltoestellen of attracties?

A: De meldingen van incidenten zijn over de volle breedte van attractie- en speeltoestellen. Er zijn vooral meer meldingen rond hoogrisicotoestellen.

14

Q: Zijn er meer incidenten omdat we ze nu melden? Of omdat er echt meer zijn?

A: De stijgende lijn van meldingen van incidenten en dan met name incidenten waarbij er ernstig letsel geconstateerd is door of tijdens het gebruik van toestellen (m.u.v. de coronaperiode) was er al voorafgaand aan de invoering van de meldplicht per 1 juli 2023. Het vermoeden is dat lang niet alle incidenten worden gemeld, dus dat dit nog het topje van de ijsberg is. Te zien is dat er met enige regelmaat ook ernstige incidenten tussen zitten. Daarnaast is bij nadere onderzoeken van de NVWA te zien dat er doorgaans nog veel onvolkomenheden zijn ten aanzien van de naleving. Dit beeld tezamen is aanleiding om aan de slag te gaan met het verbeteren van de regelgeving van het WAS om risico's bij het gebruik van attractie- en speeltoestellen zoveel mogelijk uit te sluiten.

15

Q: Wat is de verhouding in incidenten bij reguliere speeltoestellen en luchtkussens?

A: De NVWA heeft geen rol in het registreren en bijhouden van alle incidenten die gebeuren met toestellen. Daardoor is er geen totaal beeld bij de NVWA bekend van alle incidenten met speel-, en/of attractietoestellen. De cijfers van Veiligheid.nl zijn een betere indicatie om de historische verhouding te kunnen duiden. Zie bijvoorbeeld het rapport "Ongevallen met attractie- en speeltoestellen: Een analyse van toedrachten", uitgegeven door VeiligheidNL in augustus 2013.

16

Q: Hoe ontwikkelt het aantal (ernstige) ongevallen bij reguliere speeltoestellen zich, en hoe bij luchtkussens?

A: Op 1 juli 2023 is de meldplicht voor ernstige ongevallen geïntroduceerd. Deze meldplicht is nog te recent om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de ontwikkeling van (ernstige) ongevallen.

17

Q: Leggen jullie de Europese normen naast jullie neer?

A: Nee, de status van Europese normen blijft naar verwachting ongewijzigd bij de herziening van het WAS.

18

Q: Goede ongevalsinformatie kan de branche helpen om gericht veiligheid te vergroten.

A: Eens. Het is goed als die kennisdeling binnen de branche wordt opgepakt. Bij enkele branches binnen en buiten het WAS is dit al goed gebruik. Daar neemt de veiligheid doorgaans toe, denk aan de vliegtuigbouw.

19

Q: En regelgeving daarop af te stemmen...

A: Het is de vraag of de kennisdeling verplicht moeten worden gesteld vanuit de regelgeving of dat de sector dit het beste zelf kan oppakken. Die overwegingen zullen wij meenemen.

20

Q: Vorige week bij de bespreking van het NVWA in Wageningen was er iemand aanwezig van Veiligheid NL. Zij had het over data van ongevallen. Kunnen wij die ook inzien? Of gewoon verstrekken?

A: De ongevalsrapporten van Veiligheid NL zijn in te zien via de website van Veiligheid NL:

[Onze onderzoeken | VeiligheidNL](#)

[Opblaasbare speeltoestellen \(veiligheid.nl\)](#)

[PowerPoint Presentation \(veiligheid.nl\)](#)

[Aanleiding en gevolgen van trampoline-ongevallen \(veiligheid.nl\)](#)

Merk van goedkeuring

21

Q: Waarom is er gekozen voor een merk van goedkeur, wat is daar de meerwaarde van en hoe op te handhaven en meerwaarde t.o.v. het typeplaatje?

A: Met het merk van goedkeuring is altijd te herleiden bij welk toestel het certificaat hoort. Dit gaat fraude met certificaten tegen.

22

Q: Hoeveel fraude is er werkelijk bij speeltoestellen (en hoeveel bij luchtkussens)? I.v.m. noodzaak merk van goedkeuring.

A: Op de website van de NVWA is het complete fraudebeeld van consumentenartikelen, inclusief de attractie- en speeltoestellen te lezen.

<https://www.nvwa.nl/documenten/consument/consumentenartikelen/non-food/productveiligheid/fraudebeeld-productveiligheid>.

23

Q: Er worden nieuwe toestellen geleverd met zowel MET als ZONDER merk van goedkeuring. Beide conform WAS2023. Hoe wil je daarop kunnen handhaven dan?

A: Het merk van goedkeuring moet worden aangebracht op typegekeurde toestellen en attractietoestellen die per stuk zijn gekeurd. De NVWA controleert hierop.

24

Q: Is gewoon aan Tweede Kamer gemeld, die fraude komt alleen van luchtkussens.

A: Die fraude wordt door de NVWA ook bij andere toestellen geconstateerd. Zie het antwoord op vraag 22.

25

Q: Komt er een regelmatig overleg tussen de branche, toezichthouder en AKI's zodat de branche betrokken blijft?

A: Ja, de NVWA zal regelmatig een overleg met de branchevertegenwoordigers organiseren om het contact te onderhouden.